

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Depisi naj se izročijo podližati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za iskanje se plačuje 1 kruno tiskalne pristojbine ter od vsake petil-vrste po 20 v za vsakokrat; za večje iskanje in za mnogokratno iskanje primeren popust. — Naročniki za leto 1902, za pol leta 4 kruno, za četrt leta 2 kruni; leta naj se pošlje: Upravništvo „Domovina“ v Celju.

Nekatere opazke

glede na deželnozborsko volitev v celjski mestni skupini.

Pri deželnozborski volitvi v celjski mestni skupini se je g. Rakusch kot predsednik volilne komisije prav čudno vedel.

V prvi vrsti se mora odločno grajati, da so imele ženske prednost voliti, kadar so hotele in kadar se je katera oglasila. Enaka pravica mora biti za vse. Kakor hitro smejo ženske tudi voliti, ne smejo imeti prav nobene prednosti, posebno ne pri taki priliki. Po § 40. volilnega reda za deželnozborske volitve se morajo klicati imena volilcev po tisti vrsti, v kateri so v volilnem imeniku vpisani. Protipostavnega sklepa pa volilna komisija ne bi smela storiti; postava veče tudi nje.

A ne glede na to, so se godile razce ne postavnosti pri tej volitvi. Volili so inozemci oziroma osebe, ki nimajo državlanske pravice v tistozemski državi polovici, in to celo uslužbeni g. Rakuscha samega, ki je moral gotovo dobro vedeti, da te osebe nimajo volilne pravice. Ko je pa prišel na vrsto volilec, ki je v službi v trgovini z železno g. Petra Majdiča, vprašan je bil, ali ni Hrvat, in ali ima še nekaj državlanske pravice. To vprašanje je bilo popolnoma nedopustno, ker je bil tudi ta uslužbenc ravno tako vpisan v volilnem imeniku kakor Rakuscha uslužbenec in se postava vendar ne more pri Slovencu drugače uporabljati, kakor pri tistih, ki hočejo nemško voliti.

Ko je bil poklican volilec slovenske stranke, stari starček Vračko, oglašal se je ta ter po njej omenil, da je svojo legitimacijo zgubil. Predsednik Rakusch pustil je reveža stati ter je bal dalje, kakor da bi ga to ne brigalo nič. Njegova dolžnost je bila, dotičnega volilca opozoriti, da dobi lahko takoj pri mestnem uradu duplikat. Samo ob sebi se razume, da so vsi udje volilne komisije volilca prav dobro poznali, in da ni bilo prav nobene dvombe o njegovi istovetnosti in identiteti.

Dva volilca nista bila vpisana v volilni imenik, oziroma bila sta vpisana, a že zadnji dan je okrajno glavarstvo iz popolnoma postavnega varstva, ker sta bila vpisana tudi kot volilca v drugem mestu štajerske dežele, ti dve imeni črtalo ter to mestnemu uradu še dan pred volitvijo naznanilo. Bil sta tedaj ti dve imeni v imeniku črtani. Vendar je pa po nasvetu dr. Schurbijskega, ki je bil tudi ud volilne komisije ter je sploh imel prvo besedo in razvijal prav čudne namere, volilna komisija sklenila, da smeta ta dva volilca voliti, karavno je okrajni glavar omenil, da volilna komisija niti ni pristojna več, sklepati o tem vprašanju, ker je okrajno glavarstvo oha volilca že črtalo. Ker bi bila vlad tega nepostavnega sklepa volilne komisije ta dva mesta res volila, okrajni glavar pa vendar ni mogel dovoliti, da bi se odredila politična oblast na ta način kratkoročno prenehal, izrekal je, da dotični sklep kot neveljaven in nepostaven ustavi ali odloži, na kar sta oha volilca morala odstopiti. G. Rakusch pa se ni mogel premagati in zagovarjal je enega teh dveh gospodov z besedami z besedami: „Herr Mareck, ich bedauere, dass sie ihr Staatsbürgerrecht nicht ausüben können“ (G. Mareck, obžalujem, da ne morete izvrševati svoje državlanske pravice.) Gotovo je bilo to neprimerno obnašanje na občinskem kraju pred zbranimi volilci in preziranjem politične oblasti.

Od naše strani bila sta tudi klicana volilca gg. Majdič in dr. Dečko. Ta dva bila sta seveda vpisana v volilnem imeniku in se tudi nikdo ni bil pritožil proti temu vpisu. Bila sta pa brez vsakega povoda in brez vsakega postavnega razloga vprašana, ali nista že izvršila svoje pravice v kmetskih občinah. Le ker sta to za nikala, bila sta pripuščena k volitvi. Seveda sta bila to dva slovenska volilca — Ko je nekdo izmed volilne komisije omenil, da je g. Majdič tudi gotovo v velkem posestvu, se je g. Rakusch spet prav nedostojno obrnil v stran ter se nasmejal proti svojemu tovarišu: „Grossgrundbesitzer? Zum Lachen!“ („Veliki posestnik? To na smeh stih!“) G. Rakusch, je to dostojno?

Glede žensk je že imenovan g. dr. Schurbi omenil, da se on sicer ude pritisku zadnje razsodbe državnega sodišča, da morajo ženske osebno voliti, da se pa tudi on sklicuje na drugo razsodbo državnega sodišča, ki je izšla leto poprej, in vlad katere morejo ženske voliti po pooblaštilih. Pri tej priliki je prav modro izvajal, da bo dovolil ženskam voliti osebno, a tudi po pooblaštilih. O njegovem predlogu se je glasovalo, ter so seveda vsi udje volilne komisije razum notarja g. Baša pritrdili; a tudi tukaj g. Rakusch ni mogel premagati samega sebe, napravil je prav slab dovtip, da bomo morali v najkrajšem času dobiti tretjo razsodbo državnega sodišča, ki se bo spet drugače glasila: („Vielleicht bekommen wir in Kürze eine dritte Entscheidung“) G. Rakusch kot tupan bi moral vi ugled državnega sodišča pred občinstvom in pred volilci nekoliko bolj upoštevati, ne pa taisto na tak način prezirati in se tako o njem izraziti.

G. Rakusch pokazal se je tedaj strastnega moža; strast pa najmanj sodi za človeka, ki boče v javnosti nastopiti. „Deutsche Wacht“, pisala je pred volitvami, da morajo ženske priti osebno voliti. Naslednje so pa bile pripuščene osebno, in pa tudi se je dovolila volitev s pooblaštili. Ko bi bila naša stranka vedela, da se boče sklenilo, da smejo ženske tudi s pooblaštili voliti, bili bi imeli mi seveda tudi veliko več glasov, ker marsikatera ženska bila bi rada dala pooblastilo, ni se pa hotela siliti med volilce.

Končno se omenimo, da je eden novih volilcev, ko je bil volilec nasprotna stranke drugo krat klican, se oglašal, češ, da je ta moč še enkrat voliti, in da sedaj voli v drugič, na kar je g. dr. Schurbi dotičnega slovenskega volilca kratkoročno zavrnil, da to ne gre, da se tukaj komu sleparija očita, in da bi on na njegovem (dotičnega nemškega volilca) mestu, gospoda, bi je to tudi, takoj totil.

Angleška grabežljivost.

Oskar so si podjarmili Angliji brez volnega upravnega evropskih valenih tkan, na poznajo vel naj v svoji nezahvalni grabežljivosti. „Moč je

pravica“, po tem geslu grajo na rup v vsah delih sveta brez osira na obče človeka in diplomatične zakone. Sedaj operirajo tečofano na raznih krajih Azije in Afrike, dočim se utirajo v onih delih Amerike in Avstralije, ki se ne priznavajo angleške oblasti.

Minister Chamberlain se odpravlja na pot v Južno Afriko, da organizira podjarmljene burške provincije popolnoma v smislu angleške politike ter jih zveže s Londonom. Svedenje portugalske naselbine je tudi že pokupila, v ostalem pa ji gre Nemčija popolnoma na roko. Glavna angleška nakana je sedaj obrnjena na takozvano Somalijo v izhodni Afriki. To deželo so si Angliji že pred 12 leti razdelili s Francijo, Italijo, Abesinijo v svrhu nadziranja, a dejanski protektorat si je pridržala Anglija.

Dolgo časa je zaman prebala na ugleden vzrok, da bi se dežele popolnoma polastila. Zato jim je sedaj dobrodošel domačin ta dežela, tako zvani „blazni Mullah“, ki je začel svoje ropake počevati o svobodi in roditeljstvu. To je bilo Anglijem dovolj, da so začeli vojno pripraviati, da si podvržejo Somalijane.

Kako hitro Anglijska vroka, da bi po tugi zemlji iztegnila svojo grabežljivo roko, kaže najbolj slučaj na Kitajskem. Oč našega vladarja kar je pričakovala Anglija več kurati na se, toda to ji je prekritala računa mnogobojna Rusija, ki je z drugimi evropskimi vladami začela upor v interesu svetovnega miru, potem pa se odkritorčno začela umikati iz dežele. Ne tako Anglija. Dočim je Rusija preganjala, naj odstopi njene čete Mandčurijo, kar se je tudi vedeloma zgodilo, polastila se Anglija zaporedoma mest v Južni in Srednji Kini ter se pasala tudi v severnem delu dežele. In to dela pa tako previden način, da malodiplomatični Kitajci niti ne ovidijo velike nevarnosti. V notranji kitajski politiki so zavzeli Angliji odločen vpliv, kajti dobili so denarstvo, odpravili so angleške trgovce povsem ojalno carino, tako, da njihovi trgovci kar preplavljajo kitajske trge, pri vsem tem pa so še tako drzni, da so istočasno s kitajsko Kitajsko sklenili trgovinsko pogodbo. Zaradi dveh umorjenih evropskih misijonarjev je prišla Anglija v kitajski toposkitalni ladjami v Čajun ter imela od Kitajcev novih koncesij. Tedaj tudi s svojimi ustrovi dela lapa kupuje.

Ko bo Somalija podvržena, pride na vrsto Abesinija. Angleško roparjenje v Mariki je pa že itak dovolj grozno. Od tukaj hoče pregrniti Španijo, Francijo in Italijo, da si pridobi tudi G. bratstvo nasprotno afriko obročje, da bi bila edina gospodarica morske ceste čez Malto v suški prekop in dalje v Azijo in Indijo.

Celokupno Afriko smatra sedaj Anglija za največnejši svoj politični predmet. Ako se utrdi v severnem delu in v Somaliji, potem ko se ima itak skrajno celo Južno Afriko v svoji oblasti, p ostale naselbine ne bodo delale veliko svet, kajti nemška in francoska poseti se nikakor ne morejo meriti v Afriki s vladavino angleške se prutegane proge od Egipta do Kaplandije.

Druga tajna naloga, ki si jo je Anglija stavila, je pridobitev Persije. Na to se tudi deluje vsaj gospodarstvo. Zasedla je že nekaj valenih mest persijskega zaliva, svoj kapital nalaga v Persiji

ter si pridobiva perzijske monopole, ki so v vsaki državi ključ do dejanske oblasti. Vhod in izhod v Srednjezemskem morju je že dandanes v rokah Angležev, kaj še le bo, ako si pridobi politično-gospodarsko razun Arabije tudi še — Perzijo!

Edina država, ki zasleduje in pregleda angleške spletke, je Rusija. In da so na Ruskem v skrbeh zaradi tega nasilnega prodiranja Angleške, je znano v njenih notranjih političnih in diplomatičnih ukrepih.

Ako bo stegala Anglija le preveč predrzno svoje rožice, dregnila jo bo Rusija, četudi bo zamera pri brezbrzihih velesilah, katerih interesi seveda niso direktno prizadeti, kakor oni Rusije.

Celjske in štajarske novice.

(Občni zbor) podpornega društva c. kr. sa mostojnih n.-sl. gimnazijskih razredov se vrši v soboto, dne 22. t. m., ob 2. uri popoldne v šolskih ulicah števil. 21. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Poročila sta se) dne 17. t. m. g. dr. Hinko Šuklje, praktični zdravnik v Celju z gospodično Gizelo Kuketz in Vinko Strgar, c. kr. rudarski komisar v Celju, z gospodično Irmo Kuketz. Obe nevesti sta hčerki g. Simon Kuketza, narodnega pivovarnarja iz Žalca ter vrli in zavedni Slovenki. Narodni krogi pridobijo tako dve izvrstni rodbini. Iskreno čestitamo!

(Umrli je) včeraj popoldne g. Ludovik Seitz, c. kr. ritmojster računovodja v p. Pokojnik je bil obče priljubljen družabnik ter vsestransko spoštovan rodoljub. Zavedal se je vedno svojih narodnih dolžnosti ter tudi kot vojak vedno neustrašeno zastopal svojo narodno prepričanje. Bolehal je od predlanskega leta, ko ga je na potu na volišče zadela kap. Pogreb se vrši v četrtek popoldne ob 3. uri iz hiše št. 51 v Gaberjih na okoliško pokopališče. Blag mu spomin!

(Okrog Celja) je bilo v zadnjem času videti precej ciganskih družb. Naši ljudje vse premalo pazijo na take dolgoprstnike. Hišna vrata puščajo odprta, za varuhe puste mladoletne otroke itd. Kako lahko se prigodi, da odnese zvita ciganka iz hiše, kar se ji poljubi. Dogodilo se je že celo, da so otroci sami pokazali, kam spravlja oče novce, in težko prisluzeni denar je stisnil cigan v svoj žep. Pozor torej!

(Šolsko učiteljsko društvo) bo zborovalo v četrtek, dne 20. novembra t. l. v prostorih narodne šole v Šoštanj. Razven običajnih točk je na dnevnem redu tudi predavanje g. dr. Serneca „O prvi pomoči ponesrečenim“ ter delegatovo poročilo (gosp. Lukman) o zborovanju „Zaveze“ v Trstu. Tovariši in tovarišice! Snidite se polnoštevilno, da okrepite našo organizacijo ter da vžijemo v neskaljenem prijateljstvu med seboj par prijetnih uric. Torej na evidenje v Šoštanj!

(V Trbovlje) je premeščen iz Matulj pri Opatiji postajni načelnik g. Emerik Malovrh.

(Tatvina v cerkvi.) Dne 2. t. m. vlomili so tatovi v Luki pri Zidanem mostu v cerkev, ko so ljudstvo in duhovščina bili na pokopališču. Vlomili so v dve pušici in poprali iz njih ves denar. Tatovom so že na sledu.

(Nesreča.) Z zvonika je padel pri Sv. Ivanu na Cesti pri Rajhenburgu Josip Divjak, ko je zvonil večernice. Nesrečnež je smrtno pobit.

(Is Konjice.) Z ozirom na dopis iz Konjice v št. 87 vašega cenjenega lista prosimo, da pri občite v prihodnji številki sledeči popravek: Ni res, da že več let ni bilo občnega zbora in odborovih sej. — Kdor pozna naše razmere, ve, da smo pri zadnjem občnem zboru dne 17. grudnia 1901 sklenili spremeniti pravila, da dobi čitalnica javno gostilno v novih prostorih „Narodnega doma“ v Konjicah, da se zdaj že celo leto borimo za to koncesijo, in da smo imeli odboreve seje, kolikorkrat je bilo treba. Mi smo imeli po zimi več čitalniških veselja in meseca septembra veliko slavnost v prid „Dijaškemu domu“ v Celju. Iz tega pa sledi, da je dotični dopis popolnoma neresničen, in mirno pričakujemo pritožbe nam neznanih čitalničarjev pri občnem zboru.

Konjice, dne 14. novembra 1902.

Za čitalniški odbor:

M. Kožuh, t. č. tajnik. Dr. Rudolf, t. č. predsednik.

(Požar.) Ponoči od 4 do 5. t. m. je nastal pri posestniku S. Berglezu v Žabjeku pri Slov. Bistrici požar, ki je uničil hišo in gospodarsko poslopje. Škode je okoli 2000 K. Vzrok požaru je neznan. Posestnik je bil zavarovan.

(Popotne obravnave v Mariboru.) Dne 17. novembra: Josip Bračko, uboj. Predseduje predsednik okrožnega sodišča dvorni svetnik Greistorfer; 18. novembra: Frano Lenartič, umor, predsednik deželno sodni svetnik dr. Voušek; 19. novembra: Ivan Horvat, nasilstvo in Frano Topolnik, požig, predseduje deželno sodni svetnik dr. Pevetz; 20. novembra: Janez Fras, poskušeni zavratni umor, in Franc in Marija Krainz, golju fija, predsednik dež. sodni svetnik Morokutti; 22. novembra: Andrej in Egid Krainz, tiskovni prestop, predsednik dež. sodni svetnik Morokutti.

(Sv. Trojica v Slov. gor.) Dne 12. t. m. je tukaj v najožjem krogu obhajal velespoštovani nadučitelj in dolgoletni predsednik šentlenarskega učiteljskega društva gosp. Josip Mavrič s svojo blago ženko petindvajsetnico srečnega zakona. Dal njima Bog še dočakati zlate poroke!

(Šolska vest.) Za provizorično učiteljico na šestrazrednici v Št. Marjeti pri Ptuj je prišla gđc. Roza Jebačin.

(Termini za sodnijske izpite.) Kot termine za sodnijske izpite v področju deželnega nad-sodišča v Gradcu je isto določilo 3. februarja, 4. junija 3. novembra in sledeče dni.

(Najvišje potrjenje.) Cesar je potrdil deželnega zbora štajarskega zakonsko postavko o ustanovitvi dekliške meščanske šole v Judenburgu.

Druge slovenske novice.

(Spomenik rajnemu kanoniku dr. Lampetu) mislijo postaviti v njegovem rojstnem kraju, Črnem vrhu nad Idrijo. Sestavljen se je odbor, ki hoče na ta način proslaviti uxor duhovnika Slovenca, ki si je z vso svojo jekleno vztrajnostjo in ob čudovanja vredno marljivostjo v delu za svoj narod gotovo zaslužil, da se ga počasti na tak način. On sam bi, ako bi bil še med živimi, v svoji občeznani skromnosti najodločnejše ugovarjal vsaki počasti, ali mrtvemu se pač sme izkazati čast, kakor mu gre. Sicer si je pa sam postavil najlepši spomenik v svojih delih, ali vsaj spominska plošča naj bi kazala našim potomcem, kje je zagledal luč sveta veliki slovenski človekoljub. Darove za spomenik sprejema gosp. Ivan Abram, župnik v Črnem vrhu nad Idrijo.

(Imenovanje.) Deželni šolski svet je učitelju na II. državni gimnaziji v Ljubljani gosp. Josipu Westru podelil profesorski naslov.

(40 letnica učiteljevanja.) Nadučitelj in vodja ljudske šole na Vrhniki g. Vinko Levatik je praznoval 9. t. m. 40 letnico svojega službovanja. Služboval je tekom 40 let na štirih mestih in sicer na Dobrovi, v Dobropolju, Trebnjem in 27 let kot nadučitelj in šolski vodja na Vrhniki. Šest let je bil okrajni šolski nadzornik za ljubljansko okolico. Zahvalni Vrhniki so priredili v čast jubileja banket, pri katerem so mu izrazili svojo zahvalnost in spoštovanje. I mi kličemo: Slava neumornemu širitelju narodove prosvete!

(Ušla sta iz zaporov) pri litijakem sodišču 23 letni Janez Tomšič in njegov 23 letni brat Franc Tomšič. Begunce orožništvo zasleduje.

(Cigani.) Kakor poroča „Slov. Narod“ je pred kratkem prišla kakih 15 glav broječa ciganska tolpa na Rakek na Notranjskem in od tamkaj odrinila v Windischgratzove gozde. Orožniki so jo zasledovali in tudi njeli. Bila je to ista tolpa, ki je pri Devici Mariji v Polju pred kratkem ukradla 200 K.

(Epidemija med vojaštvom v Trstu.) V Trstu vlada med tamošnjim vojaštvom bolezen na obeh. Vsak dan se pojavljajo novi slučaji. Zdaj je že nad 300 vojakov v bolnišnici in mnogo pod nadzorstvom. Poklicali so iz Gradca posebnega zdravnika.

(Uboj.) V Gradiški sta napadla brata Visintin iz sovražstva kmeta Battistella. Ta pa je potegnil samokres in usmrtil enega, drugega pa smrtno ranil. Battistella sam je tudi nevarno ranjen.

(Mažarska prepoved.) Ogrski Slovenci so si hoteli ustanoviti v Petaneču bralno društvo, a jim je to prepovedala mažarska nestrpnost.

Torej tudi čitati je Slovincem prepovedano. Lepo skrbi zares ogrska vlada za svoje podanike. Se pač pozna, da so Mažari krvni bratje Turkov in bi torej tudi čudež bil če bi drugače ravnali.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. Večkrat se bridko čuti pri nas pomanjkanje pevskega zbora. Posebno radi bi baje imeli nemškutarji tak zbor, s katerim bi se postavljali pred svetom. Nemcem ni za to, naročujejo si petje od drugod.

Da se torej temu nedostatku odpomore, govori se bojda že v nemškutarskih krogih, da se resno mislijo lotiti dela, da se ustanovi v kratkem moški in mešani pevski zbor.

Hudomušneži pa so stuhtali, da se je nemškutarjem slovensko petje ob priliki cesarske slavnosti tako dopadlo, da sedaj hočejo na vsak način imeti enako petje. Kdo jim je sprožil to misel, se ne ve. Slišalo se je sicer, da so že imeli dober moški zbor, ki pa je baje pri neki podoknici naduho dobil, za katero je umrl. Nam ni znano o tem ničesar.

Sedaj torej hočejo bojda zopet poskusiti. Najhujše seveda gre za pevske vodje. Pevcev in pevk je na izbiro in to izvrstnih. Iz te zadrege bodo rešeni, kakor se zdi, na izredno lahek način. Za pevskega vodjo moškemu zboru se hoče ponuditi nek Mrzlouh, o kogar glasbeni spretnosti je prepričana cela Dobrna. Koga bo vodil, se sicer še ne ve, a toliko je znano, da Lalek noče biti zraven.

Pri nežnem spolu pa misli prevzeti trudapolno nalogo vodje nihče drug nego gđc. Jozilova Neža. Govori se, da je že razposlala vabila raznim gospam in gospicam, o katerih misli, da bi pristopile. Ni bilo mogoče dobiti nobenega izvoda, a toliko je znano v javnosti, da se sprejmejo vse: majhne in velike, stare in mlade, suhe in debele, omožene in vdove, tudi take, ki bi se rade omožile, pa — eden sam se bojda ne more; nadalje take s črnimi, belimi in rdečimi lasmi, da, če je katera celo malo krofasta, bojda tudi nič ne dene, preveč ne sme biti, da ne bo kdo mislil, da imajo orgije zraven. Tudi ni treba, da bi bila katera že kedaj pela.

Kakor se vidi, boče ta zbor pristopen vsaki, in upati je, da se bodo slavne gospe in gospice odzvale v velikem številu.

Na ta način jim je še nekaj manjka, namreč pesmi še nimajo. Začelo se boče sicer najprej z bolj domačimi, seveda nemškimi. Morda pridejo tudi do naših n. pr.: „Hej Slovani“, „Kje dom je moj“, „Slovenski smo fantje“, „Vse dobrneke nemčurje bi skupaj pobral“, in kar je še več takih. S prvo sicer niso zadovoljni. Drugo je vse v redu, samo da bi tistih besed ne bilo: „Črna zemlja naj pogrezne...“ Te je baje sam škrtatelj stuhtal. Ne vemo, zakaj ravno te niso po godu. Morebiti, da se vznjaja komu spomin na prejšnje dni. Mo goče! Sicer pa želimo veliko uspeha, in kadar bo glavna vaja, prosimo, dajte na znanje celi Dobrni.

Dunaj. Društvo „Zvezda“ priredilo je v nedeljo 2. novembra t. l. zabaven večer, ki se je sijajno vršil. Prišlo je veliko število na Dunaju bivajočih Slovinc in Slovincov, pa tudi Hrvatov, Čehov, Srbov, ruski pisatelj Szczawinskij, mnogo slovenske stare in mlade inteligence. Posebno mnogoštevilno je bilo zastopano sl. akad. društvo „Slovenija“. Videti je bilo mnogo slovenskih rodbin: gosp. polic. svetnika Ilica, nadkomisarja Pirca, višjega revidenta Luzarja itd.

Dvorana „Wiener Ressource“ bila je prepolna pa tudi galerije in stranske sobe bile so natlačene. Predsednik g. Fuki pozdravil je mnogoštevilno družbo ter navduševal za društvena načela in za slovensko stvar. Gromoviti „živio“-klici so se razlegali po tem govoru. Društveni pevski zbor pod vodstvom g. V. Krušica zapel je prelepo A. Lebanovo „Molitev“.

Uprav očarala nas je koncertna pevka gospica Ida Schöntag s svojim lepodonečim glasom. Pela je Anton Nedvedovi: „Na tujih tleh“ in „Pogled v nedolžno oko“. Pevci akad. društva „Slovenija“, pod spretnim vodstvom g. Več. Kalana, peli so s finim nuasiranjem Ant. Haidrichovo „Pod oknom“, Ant. Nedvedovo „Ljubezen in pomlad“, Vatroslav Lisinskega „Prelje“; burna pohvala je sledila vsakemu zboru. Gospica Ma-

rica Luzarjeva in g. Gvidon Sajovic igrala sta na glasoviru H. Eilenbergovo težavno skladbo „Kovači v gozdu“ in v drugem delu sporeda J. Aschlerjeve „Španske plesse“. Obe točki sta ugajali. Vse dolgotrajne pohvale igrala sta še slovenske narodne pesmi.

Društveni pevski zbor pel je g. V. Krušiča skladbo „Ko bil sem snoči pod vasjo“, ki je napravila prav prijeten utis, tako, da so jo pevci morali še ponavljati. Ženski tercet (gospice Emica in Jelica Krušič ter Angela Farčnik) nas je iznenadil pevsji A. Foersterjevo „Žalost“ in Smetanov „Odlomek iz prodane neveste“. V. Krušičev mešan kvartet pel je dr. Gustav Ipavčev prekrasno „Vse mine“ in mešan kvintet Labarnerjevo „Mladosti ni“.

Občinstvo je bilo kar očarano. To pa je bilo v korist nabiranja za celjski „Dijaški dom“, s katerim so se požrtvovalno trudile imenovane gospice in gospica Marica Pukl. Uspeh je bil dovoljen in skoro odpošlje „Zvezda“ že drugo stotino kron za imenovani zavod.

Ko je društveni zbor zapel še J. Žirovnikov „Venček narodnih pesmi“ ter F. S. Vilharjev „Slovenac i Hrvat“, sledil je zadnji zbor Ivan Labarnerjeve „Dijaška“, katero so izborni peli gg. pevci slov. akad. društva „Slovenije“. — Omeniti je še gg. akademikov Avg. Leitgeba, Gvidona Sajovica in Več. Kalana, ki so mnogo pripomogli, da se je večer završil sijajno ter je morda prekosil vse dosedanje večere.

G. predsednik je nazdravil rusnemu publicistu g. Szczawinskemu, nakar je le-ta nazdravil slovenskemu narodu, ki tako vidno napreduje v slovanski kulturi. Živahen ples završil je prevseli večer. Društvo „Zvezdi“ je častitati, da se tako veselo razvija!

Iz Prage. Prišli smo v veliko mesto z navdušenjem, pripraviti se temeljito za svoj življenjski poklic. Prišli smo v Prago, v to ponosno prestolico češkega naroda, da se obogatimo z njegovimi kulturnimi sadovi. Mi Slovenci smo dosedaj ogromno kulturno silo češkega naroda bclj čutili, bolj vanjo verovali, nego jo spoznavali od blizu ter črpali iz nje moči za lastno narodno delo. Naša slovanska vzajemnost je bila dozdej preveč akademična. Obrat na boljše je opaziti še le v najnovjšem času, ko je pričela slovenska mladina prihajati v zlato Prago. In vendar vlada med slovanskim dijaštvom še vse premalo znanja za idejo, okoristiti se z napredkom naj kulturnejšega slovanskega naroda. To pa je velika škoda za dijake same in za slovenski narod posebej. Krivi so temu deloma različni predsodki, deloma nejasnost stvari same, namreč, kolike važnosti bi postalo lahko za slov. dijake življenje v Pragi, in pa — gmotno vprašanje.

Posebno to poslednje zlo bi zaslužilo večje pozornosti, in baš temu so namenjene te vrstice. Velika večina slovenskih abiturientov se vpraša pri izbiranju vseučilišča: kako se preživim? Konec koncev pa je: na Dunaju in v Gradcu so občeznana, stara podpora društva tam lahko upam, da dobim kako ustanovo, če se ne bom izhajal, si kaj prislužim s poučevanjem — v Pragi pa vsega tega ni. Zaključek takih premišljevanj je, da študira vse na Dunaju in v Gradcu, da tam nadaljuje na srednjih šolah začeto — nemški vzgojo.

To resnico so izprevideli požrtvovalni praški Slovenci in ustanovili s pomočjo nekaterih za slovensko dijaštvo se zanimajočih Čehov „Podp. društvo za slovenske visokošolce v Pragi“. V prosincu t. l. je začelo to društvo delovati in kako potrebno je bilo, priča dejstvo, da je izdalo v tako kratki dobi 1000 kron podpore. Najbolj pa čutijo potrebo tega društva revni praški vseučiliščniki, katerim se pri podelitvi skromnih podpor namigava, da se je bati, da društvo preneha s svojim plemenitim delovanjem. Slovensko razumnost, ne privoči v to! Pokaži svojo požrtvovalnost tudi napram praškim slovenskim vseučiliščnikom!

Blagohotni prispevki naj se blagovolijo pošiljati na blagajnika „Podpornega društva za slovenske visokošolce v Pragi“ pod naslovom: g. dr. J. Ettel z Hvozdomilu, advokat, Palackého tř. 8, Praga (Vinohrady).

Za slovensko društvo „Ilirija“ v Pragi odbor.

Politični pregled.

(Državni zbor.) Zadnji terek govoril je ministrski predsednik o jezikovnem vprašanju na severu. Seveda kar se tiče jezikovnega vprašanja na jugu ni vkljub temu, da so jugoslovanski poslanci že prej opozorili na to važno vprašanje, omenil ničesar. Tudi to pot ni zadovoljil s svojim govorom niti Čehov niti Nemcev. Zadnji teden je bilo sploh več burnih sej. V četrtek je prišlo celo do pretepa. Nemški poslanci so predlagali, da se odpravijo na železnice na nemškem delu Češkega češki napisi. Pri razpravi so se začeli nemški poslanci pirati in kmalu so se zbasali nemški poslanci Iro, Kutscher in ednaki nad Čeha Sehnala ter ga začeli po nemški navadi s pestmi biti; eden je celo izpodbil tako, da je padel na stenografsko mizo. Predsednik je moral vsled teh škandalov zaključiti sejo. Nato je govoril poslanec Žičkar glede upeljave dvojezičnih napisov in izključevanj na Spodnjem Štajarskem. Razložil je potrebo, da se upeljuje dvojezični napisi in izključevanja v obeh deželnih jezikih na Spodnjem Štajarskem. Opisal je kaka krivica se nam tukaj godi in kako nas ravno tukaj zapostavljajo. Njemu je ugovarjal „Ahtungnacug“ Pommer, ter se smešil v zbornici, češ, da je na Spodnjem Štajarskem devet desetih prebivalstva nemškega in kar pa ni nemškega, pa zna nemško govoriti in da je torej nepotrebno, da bi se vpeljali dvojezični napisi in celo, čujta, „Ahtungnacug“ je nekje zvedel, (mogoče pri „Štajarcu“, op. uredn.) da ljudstvo sploh hoče imeti nemške napise. Klobasarij je še potem nekaj neumnosti, katerih se nam pa ne zdi vredno omeniti. Razpravljala se je tudi predloga glede nižjeavstrijskih deželno-zbornskih volitev. Tu je prišlo spet do velikih nerednosti med socialnimi demokrati in nemško nacionalci na eni strani in kršč. socialci na drugi strani. Psovali so se kakor pravcati poba lini na cesti.

(O položaju.) V vladnih krogih se govori, da hoče cesar sam posredovati med vlado in parlamentom. Zadnji teden je bil Körber pri cesarju v avdijenci in je dobil osemdnevni rok za izvršitev pomnoženja armade. Govori se, ako se ta predloga parlamentarno ne odobri, se bode izvršila s pomočjo nesrečnega § 14. Zatrjuje se pa tudi, da bode ravno ta predloga razbila ali vlado ali pa parlament.

(Zoper vojaško predlogo.) Dunajski socialni demokratje so priredili pretečeni teden velike shode v petih okrajih in sklenili protest zoper vojaško predlogo.

(Cesar in Ogr.) Naš cesar se je namenil te dni odpotovati za dalj časa na Ogrsko. To pa se ne bo zgodilo, ker je bil zadnji čas na tanko informiran o načinu, kako se je vršila Košutova slavnost. Zvedel je, da se iste niso udeležili samo opozicionarci, kakor se mu je uradoma zatrjevalo — ampak, da so se udeležili zastopniki vseh ogrskih strank. Slišal pa je tudi o velikih demonstracijah, ki so se vršile pri tej priliki proti cesarski hiši, kakor tudi to, kako je napadal posl. Barabas dinastijo. Globoko ga je užalila gonja po vsem Ogrskem proti cesarski himni.

(Atentat na belgijskega kralja Leopolda II.) Anarhist Rubini je streljal z revolverjem na belgijskega kralja. Zadel ni nikogar. Policija ga je prijel. O podrobnostih poročamo prihodnjic.

(Vstaja v Macedoniji.) Vedno se še pojavljajo tuptam praske med ustaši in turškimi vojaki, a vendar v manjši meri ko prej. Poroča se, da čez zimo ostane v Macedoniji več bolgarskih agitatorjev, ki bodo skrbeli za to, da se macedonsko gibanje vzdrži živo do spomladi, ko se vstaja gotovo ponovi z večjo silo in sicer v taki meri, da bodo vevlasti primorane posredovati. Sedaj je v Macedoniji 27 organiziranih čet, ki imajo na rapolago čez 3000 pušk. Proti ustašem deluje 25 000 Turkov.

(Rusija in Kitajsko.) Rusko ministrstvo je napravilo načrt, da se ustanovijo na Kitajskem posebni bataljoni iz samih Kitajcev, ki bodo deloma nadomeščali sedanje ruske vojske v Mandžuriji. Tem bataljonom bodo zapovedovali in jih vežbali samo ruski častniki. Za sedaj

ustanovijo 24 bataljonov, ki bodo varovali ruske železnice v Mandžuriji.

(Vstaja v Maroku.) Ljudstvo se je začelo puntati in vstati razsajajo po deželi. Guvernerjevemu namestniku so iztaknili oči in odrezali nos. Na to so ga privezali na vrh in vlačili po mestu. Angleške vojne ladje so že odplule na lice mesta.

Razne stvari.

(Dunajska akademija znanosti) namerava postaviti podzemeljsko meteorološko postajo v Pr. bramu na Češkem v globlini 1100 metrov. Tu bo v prvi vrsti seismograf, s katerim bo mogoče opazovati delovanje potresa pod zemljo in nad njo.

(Bogata beračica.) V Floridsdorfu pri Dunaju je umrla te dni 84letna beračica Barbara Neclovil Beračica je do smrti in priberačila lep imetek. Zapustila je vrednostnih papirjev v vrednosti 6000 K, hranilni knjižico 12000 in 8000 K, poštno hranilno knjižico s 400 K in kovanega denarja okrog 400 K. Res ubožica!

(Bogastvo v državah.) Bogastvo držav v gotovini in sicer v kronah se razdeli sledeče: Anglija ima 295 milijonov kron gotovine, Francija 247, Nemčija 201, Rusija 160, Avstrija 103, Italija 79, Belgija 25, Holandija 22 milijonov.

(Železnice.) Največ železnic je v združenih državah v Ameriki in sicer 311 094 km, tedaj več ko cela Evropa, kjer jih je le 233 525 km. V Evropi je največ železnic v Nemčiji in sicer 51 391 km, Rusija ima 48 107 km, Francija 42 827 km, Avstrija 36 753 in Anglija 35 086 km.

(Koliko se na zemlji porabi papirja?) Na celi zemlji je 3085 tovarn za izdelovanje papirja, katere dajo 7904 milijonov knjig. Polovico tega papirja porabijo tiskarne; 600 milijonov knjig papirja porabijo samo za časopise. Največ papirja porabi Anglija, potem Amerika in na to Nemčija; na četrtem mestu je Francija, na petem Avstrija in na šestem Italija.

(Učiteljske razmere na južnem Tirolskem.) Učitelstvo roverskega okraja na južnem Tirolskem je v svoji okrajni konferenci zahtevalo zboljšanja plač. Seveda je taintam izustil kak „nezadovoljež“ malo ostrejši kritiko „sijajnih“ razmer, in posledice — okrajno glavarstvo je uvedlo disciplinarno preiskavo proti zbranim učiteljem in učiteljicam.

(Nemški cesar ima spet smelo.) V bavarškem parlamentu so začeli udrihati po cesarju Viljemu II. Znani kmetski voditelj in poslanec Memminger je zaklical: „Mi preklinjamo dan, ko se je nemški cesar izkrcal na Angleškem! Nemški cesar je danes najbolj sovražen mož v državi!“ Lepa pohvala od ljudskega zastopnika!

(V Berlinu) so zasačili družbo anarhistov. Veliko jih je bilo aretiranih.

(Grofica Štefaniya Lonyay proti svojemu očetu.) Kakor poroča londonski list „Truth“, teži grofica Lonyay svojega očeta, belgijskega kralja Leopolda II. radi zapuščine svoje matere, kraljice Henriete, ki je zapustila okoli 1 milijon frankov svojega lastnega premoženja. Ta vsota bi morala pripasti njenim trem hčeram, ali kralj Leopold trdi, da je večkrat dal kraljici večje vsote, katerih mu ni vrnila, in zahteva zapuščino zase. Grofica Štefaniya je valed tega vložila tožbo proti svojemu očetu.

(Prav po turško.) Turški sultan je odlikoval avstrijskega državljana A. Moravca z velikim kordonom medžidijskega reda, ker je napisal temeljito razpravo o turških finančah. Knjiga je bila menda jako zanimiva, in interesovani krogi bi jo sprejeli z veliko radostjo, ali — cenzura jo je zaplenila.

(Izbruh vulkanov.) Na Antilih v Ameriki pojavil se je nov vulkanski izbruh. Tudi vulkan Santa Maria je začel znova bljuvati, in je lava že zakrila 4 občine in mnogo ljudi.

ZAHVALA.

Za vsestransko izraženo sočutje ob smrti nepozabnega nam soproga oziroma očeta, gospoda

ANTON-a KUPLJEN

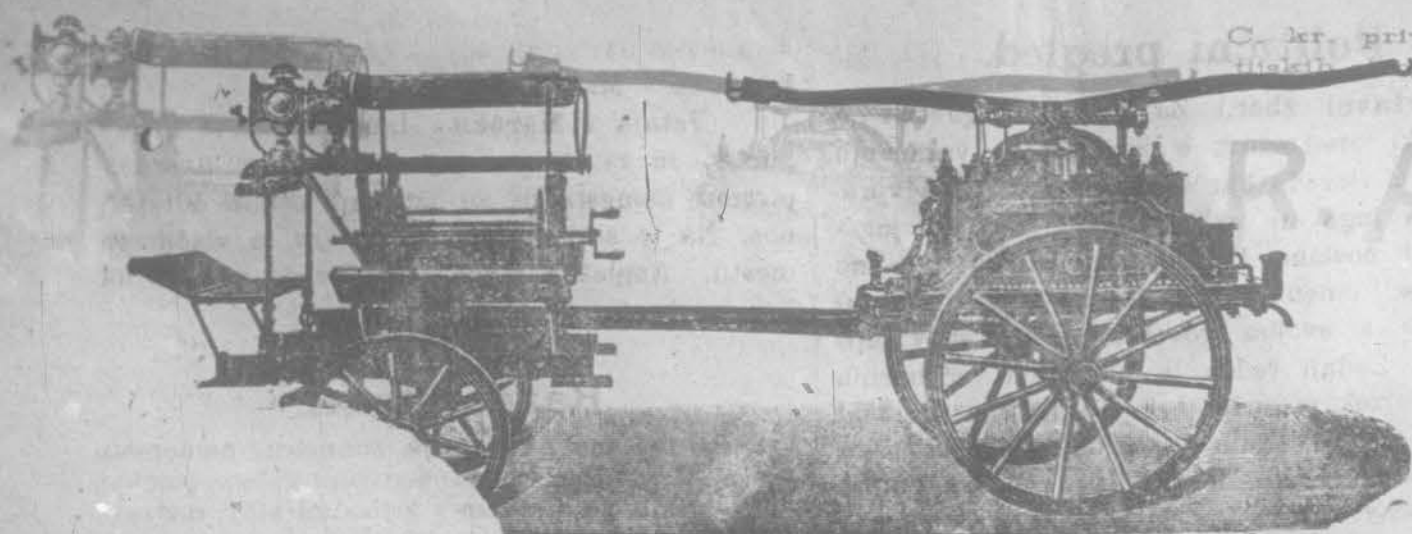
bivšega c. kr. notarja in posestnika

kakor tudi za poklonjene lepe vence ter za mnogobrojno spremstvo pri pogrebu dragega pokojnika zahvalujemo vse p. n. občinstvo, posebno še slavno „Celjsko pevsko društvo“ za krasno, tolažilno žalostinke, ter zastopstva celjskih narodnih društev za izkazano zadnjo čast svojemu članu.

V CELJU, 15. novembra 1902.

(498)

Zalujoči ostali.

C. kr. priv. tovarna strojev, brizgalnic, in
C. kr. priv. tovarna strojev, I. moravska mehanična tiskarna
tiskarni, I. moravska tiskarna in pasov
tiskarna in pasov

R. A. SMEKAL

v Cechu pri Prostjevu in Smihov-Praga.

Podružnica v Zagrebu, Frankop. ulica 8

prilagojena slavnim gasilnim društvom, občinam in zasebnikom
brizgalnice vsake vrste, s patentom proti zmrzlini in s priredbo,
da tiste na obe strani vodo vlečejo in mečejo, parne brizgalnice,
s kojima zamoreta samo dva človeka opravljati delo — naučba v
teku treh dni — ter ne potrebujejo izprašenega strojevodje; dalje
vse drugo gasilno orodje, čelade, pase, sekirice itd., kmetijske
orodje in Peronospora-brizgalnice. — Roba solidna, elegantna in
cena. Plačila po dogovoru.

Podružnica R. A. SMEKAL v Zagrebu.

Dobra prodajalka

zmožna slovenskega in nemškega jezika in ki
se lahko skaže, da ima spretnosti v trgovini,
se sprejme takoj v trgovino mešanega blaga
v večjem trgu na Spod. Štajarskem. Ravno tu
tudi lahko vstopi

učenka

za to trgovino. Ponudbe pod „150“ na uprav
ništvo našega lista. 2-1

Gostilna

blizu kopališča se
da na račun ali v
najem.

Kje, pove upravništvo „DOMOVINE“.

(484) 2-1

SALAME

ogrske gl. 170; domače iz šunka gl. 120; domače
gl. 1, dunajske 80 kr.

Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in gl. 110, suho
meso 70 kr., suha slanina 70 kr., glavina brez kosti
40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo
pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago
JANKO EV. SIRC v Kranju.

Osle, brusne kamne

priznane najboljše blago, 100 kosov 8 K, en poštni
zavoj z 15 kosi franko K 2-50 30-25

— razpošilja po povzetju —

J. RAZBORŠEK, Šmartno pri Litiji.

Blag. gosp.

Piccoli,

lekarnar

Ljubljana.

Pri neki gosp. katera je
trpela dolgo časa na nervozno-
sti, sem vporabljal z izvrstnim
uspehom Vaše železnato vino.
Prosim torej, pošljite mi na-
daljnih šest steklenic imeno-
nega vina.

Dr. L. Färber

c. kr. štabni zdravnik.
Raštelj, št. 19.

V Gorici, 6. junija 1901.

— Je v razprodaji v lekarnah v Celju, Mariboru
itd. & K 2-40 steklenica. (262) 10-7

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj. belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v
Novi Jork in Filadelfijo.
Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.
Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.
Wienergürtel 20 ali pa
Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.

Mešane lase

kupuje vsako množino po najvišji ceni JOS.

ERRATH v Mokronogu na Dolenjskem.

(449) 10-5

Delniške pivovarne Žalec in Laški trg

imajo za oddati vsaki dan (481) 2-1

sveže mlato (treberje)

Katera poštna pomož. ?

uradnica želi menjati

S kom, pove upravništvo „DOMOVINE“.

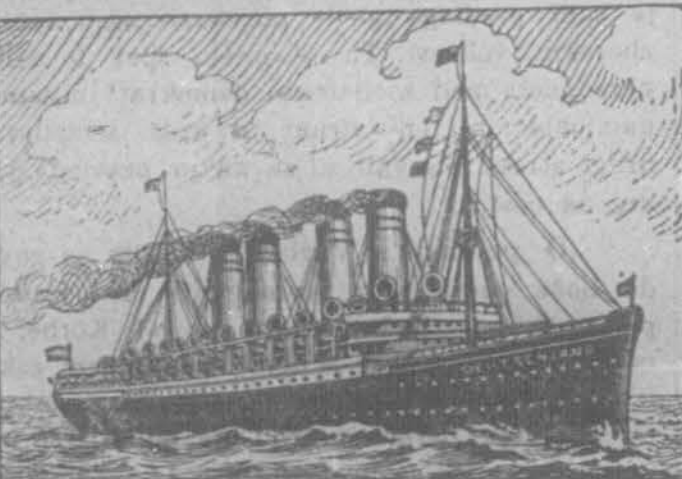
(468) 3-2

Lepe debele zimske bruške

jabolka, suhe gobe, vsakovrsten fižol,
sploh vse deželne pridelke

— kupi — (477) 4-1

Anton Kolenc, trgovce v Celju.

Največje, najhitrejšje

ter najvarnejše vrste

velikanskih parnikov

ki vozijo na

AMERIKO

Hamburg—New-York

(233) 40 le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja, ter daje pojasnila točno in
brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

v Ljubljani, Marijin trg št. 1 — nasproti Frančiškanski cerkvi.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta št. 12

prilagojena svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lita
železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelce, različnih žag, poljedel-
skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in
strojev; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna,
vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode
tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter
vsega družega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje),
lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko že-
lezne trgovine spadajoče predmete.

— Tomaževa žlindra, najboljše umetno gnojilo. —

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna

Cene nizke.